

DRŽAVLJANSKA VZGOJA IN ETIKA

DIDAKTIČNI PRIROČNIK ZA UČITELJE V 7. RAZREDU DEVETLETNE OSNOVNE ŠOLE, (ZBIRKA UČBENIŠKA GRADIVA). LJUBLJANA: IZ, 2007.

Slovenski založniški trg je obogaten še z enim novim didaktičnim priročnikom. Gre za *didaktični priročnik* za učitelje, in sicer za predmet državljanska vzgoja in etika v 7. razredu osnovne šole devetletke. Pri nastanku omenjenega priročnika so pomagali številni avtorji/-ice, nekateri med njimi tudi učitelji zahtevnega predmeta državljanska vzgoja in etika. Pričujoče delo so strokovno in didaktično uredili: dr. Janez Justin, Eva Klemenčič in mag. Mitja Sardoč. Gre za produkcijo didaktičnega priročnika, ki naj bi mladim devetletkarjem koristil za pridobitev čim bolj kakovostnih družboslovnih vedenj, potrebnih za bolj kakovostno življenje in delovanje v EU.

Poudariti je treba, da je didaktično gradivo *Državlјanska vzgoja in etika* sestavljeno kar iz štirih pomembnih delov, in sicer:

1. iz didaktičnega priročnika za učitelje predmeta državljanska vzgoja in etika v 7. razredu 9- letne osnovne šole,
2. iz navodil za uporabo delovnih zvezkov za 7. in 8. razred ter rešitve nalog,
3. iz prosojnic za 7. razred 9-letne osnovne šole,
4. iz CD (zgoščenke) s prosojnicami v elektronski obliki (za 7. razred).

Za učitelje je sam priročnik osrednji del kompleta. Priročnik, ki mu pravkar namenjamo predstavitveno, ocenjevalno pozornost, je vsebovalec številnih ustvarjalnih didaktičnih idej. Želena je, da so te uporabne tudi v primeru, ko se učitelj/-ica odloči za izbor nekega drugega učbeniškega gradiva.

Pri strokovnem pregledu priročnika sem takoj ugotovila, da je vsebinsko zelo bogat. Tako lahko pomaga mladim pridobivati mnoga znanja z mikro in makro področij družbenega življenja. Če vsa takšna znanja poskušamo konkretizirati, potem so to:

- znanja iz življenja v skupnosti (narod, država),
- znanja z družinskega področja,
- znanja s področja sporazumevanja in odločanja,
- znanja s področja vzornišva in avtoritete in
- znanja s področja množičnih občil in informacij.

Sam priročnik je pregleden. V jeziku didaktične stroke bi dejali, da je pri svojem nastajanju upošteval didaktična načela kot vodnike: načelo sistematičnosti, demokratičnosti, odprtosti, individualizacije, problem-skosti. Skratka, gre za moderen priročnik, ki je zasnovan pluralno. Vsebinsko obravnavo v priročniku izobraževalcu/-ki dinamizirajo še privlačne vizualizacije. Na učenca deluje edukativno, saj je vsebovalec pomembnih vrednot (individualnih in družbenih, ki so v medsebojnem prepletu): demokracija, strpnost, človekove pravice, EU, družina, humanitarnost (človekoljubnost). Sploh pa je v priročniku posebej zanimivo poglavje, ki želi učencu neposredno predstaviti vrednote in različne vrednotne usmeritve. To poglavje je namenjeno obravnavi tega, kaj so sploh vrednote in zakaj so v življenju posameznika tako zelo pomembne.

Vsaka obravnavana vsebinska učna celota v priročniku nekako sledi zaporedni didaktični strukturaciji, ki jo tvorijo elementi: cilji, pojmi, možne medpredmetne povezave, standardi znanja, opomba za učitelje. Ne gre spregledati, da je priročnik še vsebovalec uvoda in zanimive križanke. Z njeno pomočjo si lahko učenec pridobi povratno informacijo o uspešnosti usvojitve nekaterih svojih družboslovnih vedenj.

Gotovo bo lahko učitelju/-ici pričujoči priročnik pomembno vodilo pri čim bolj konstruktivistični zasnovi svojega odgovornega in zahtevnega kompleksnega pedagoškega dela. In to kljub dejstvu, da so nekatere vsebine v priročniku za učenca celo morebiti na kar previsoki strokovni ravni. Izrečeno tudi velja za navedbo virov medmrežnega knjižnega kotička. Toda pravkar poudarjeno naj ne zmanjšuje pomena konkretne uporabe priročnika. Osebo si želim, da bi ta pomembno prispeval tako k vsebinski kot didaktični rasti učitelja in učenca ter nenehno krepil njune kompetence, potrebne za čedalje zahtevnejše življenje v družbi znanja tretjega tisočletja. Še posebej njuno objektivno kritično kompetenco, analitično kompetenco za družbena dogajanja, ki žal v današnji globalizirani družbi marsikdaj niso takšna, kot bi si želeli.

dr. Alojzija Židan
FDV, Univerza v Ljubljani